

[Økonomiministeren]

Man anvender som noget nyt ECUen, der svarer til den i 1975 indførte europæiske regningsenhed, til en lang række formål i det nye samarbejde. Den anvendes til fastsættelse af centralkurser, som divergensindikator, som regningsenhed i systemet og til betaling mellem centralbankerne. Derimod vil interventionssamarbejdet fortsat ligesom i slangesamarbejdet være baseret på bilaterale interventionsgrænser i en afstand af $\pm 2\frac{1}{4}$ pct. fra de bilaterale centralkurser. Der er dog åbnet mulighed for, at lande, der ikke har deltaget i slangesamarbejdet, i en overgangsperiode kan vælge en margin på op til ± 6 pct., og Italien har meddelt, at det ved starten af samarbejdet vil anvende en margin på ± 6 pct.

Ligesom i det nuværende slangesamarbejde vil centralbankerne gensidigt have ubegrænset trækingsret på hinanden. Afregningstiden for disse helt korte kreditter vil blive forlænget fra 30 til 45 dage.

Anvendelsen af ECUen som divergensindikator er en nyskabelse og vil i begyndelsen blive af eksperimentel karakter. Der fastlægges på hver side af centralkursen en divergenstærskel; hvis en valuta når divergenstærsklen, vil der herske en formodning om, at det pågældende land gennemfører korrigerende foranstaltninger. Disse indgreb kan være interventioner, pengepolitiske foranstaltninger, ændringer af centralkurs eller andre økonomisk-politiske foranstaltninger. Hvis det pågældende land vælger ikke at gennemføre korrigerende foranstaltninger, skal grunden hertil forklares de øvrige deltagere.

Hvorvidt en valuta først når divergenstærsklen eller den bilaterale interventionsgrænse, hvor der er pligt til intervention, vil afhænge af, hvor de øvrige valutaer befinder sig i forhold til denne. En valuta vil især nå divergenstærsklen, når den befinder sig alene i forhold til de andre valutaer. Hensigten med divergensindikatoren er at søge fastlagt, om en eller flere valutaer er afvigende i forhold til gennemsnittet af EF-valutaer. Dette er en afvigelse fra slangesystemet, hvor der altid vil være en valuta ved henholdsvis den øvre eller den nedre interventionsgrænse, når der interverneres. Man håber herved at få fordelt tilpasningsbyrden bedre mellem overskuds- og underskudslandene.

Det nye system indebærer også, at centralbankerne skal deponere 20 pct. af deres guld- og dollarreserver i Den europæiske fond for valutarisk Samarbejde. Denne udsteder herfor ECUer, der kan anvendes ved afregningen imellem centralbankerne.

For så vidt angår kreditarrangementerne er der ikke sket principielle ændringer i opbygningen af disse. Det vil fortsat være sådan, at der ikke stilles økonomisk-politiske betingelser ved kortfristet kredit, mens dette som hidtil vil være tilfældet ved mellemfristet kredit. Det nye er, at der er sket betydelige forhøjelser af kvoterne og forlængelser af krediternes løbetid. Summen af kvoterne i både det kortfristede støttesystem og det mellemfristede bistandssystem er blevet næsten tredoblet. Løbetiden af kreditter i det kortfristede støttesystem er øget fra 6 til 9 måneder. Disse store forøgelse af kreditmulighederne er ikke gennemført, fordi man venter, at der i det nye system vil blive brug for så megen kredit; man har haft til hensigt gennem det betydelige omfang af kreditarrangementerne at skabe tiltro til det nye system på valuta-markederne.

I communiquéet fra Det europæiske Råds møde i Bremen i juli var det forudsat, at der i forbindelse med etableringen af det europæiske monetære system kunne blive behov for foranstaltninger til styrkelse af økonomien i de mindre velstillede EF-lande, nemlig Irland, Italien og England. Man endes om at stille lån til rådighed af størrelsesordenen 7 mia kr. årligt i 5 år. Til disse lån ydes der rentetilskud på 3 pct. inden for en samlet ramme på 7 mia kr. Disse lån vil kun blive ydet til de mindre velstillede lande, der deltager fuldt og helt i det nye europæiske valutamarbejde. Det vil således kun blive Irland og Italien, der vil nyde godt af disse lån. De nærmere retningslinjer for lånene er ikke endeligt fastlagt.

Irland har herunder opnået tilsagn om bilaterale overførsler fra Danmark, Frankrig, Tyskland og Beneluxlandene på i alt 270 mill. kr. årligt i 2 år. Danmark vil under forudsætning af, at der opnås tilslutning fra de bevilgende myndigheder, bidrage med 7 mill. kr. pr. år i 1979 og 1980.

Som jeg omtalte i debatten i forbindelse med tredjebehandlingen af finansloven i december, er der i EMS-aftalerne åbnet mulig-